

Ref. DC 055(2025)

Неофіційний переклад

Росія повинна негайно звільнити українських політв'язнів, припинити грубі порушення прав людини та етнічні переслідування в Криму, - заявляє Комітет Міністрів Ради Європи

Комітет міністрів Ради Європи закликав російську владу негайно відновити застосування українського законодавства в Криму, припинити всі адміністративні практики, визнані ЄСПЛ такими, що порушують Європейську конвенцію з прав людини, звільнити всіх українських політичних в'язнів, права яких були обмежені цими практиками в Криму, а також звільнити всіх незаконно ув'язнених українських військових, етнічних українців, кримських татар та журналістів.

Про це Комітет міністрів заявив у своєму першому [рішенні](#) щодо міждержавної справи «Україна проти Росії» щодо Криму, ухваленому на останньому щоквартальному засіданні з нагляду за виконанням рішень Європейського суду з прав людини в Страсбурзі минулого тижня.

Комітет підкреслив, що в 2014 році Росія незаконно поширила дію свого законодавства на Крим, порушуючи Конвенцію. Він рішуче наполіг на необхідності негайно відновити застосування в Криму «всього законодавства» України. Він також нагадав, що незаконна анексія Російською Федерацією Автономної Республіки Крим і міста Севастополь (Україна) є порушенням міжнародного права.

Рішення стосується численних порушень Європейської конвенції з прав людини внаслідок окупації Російською Федерацією Криму з 27 лютого 2014 року по 16 вересня 2022 року (коли Російська Федерація перестала бути учасницею Конвенції), але також затримань, що тривали після цієї дати. Комітет міністрів засудив такі тяжкі й серйозні порушення Конвенції та міжнародного гуманітарного права, як жорстоке поводження та катування, свавільні затримання та затримання без зв'язку із зовнішнім світом, а також насильницькі зникнення.

Попри виключення Росії з Ради Європи, вона залишається зобов'язаною виконувати рішення Європейського суду з прав людини, підкреслив Комітет міністрів, глибоко засуджуючи те, що російська влада припинила будь-який зв'язок з Комітетом.

Комітет міністрів рішуче наполягає на тому, що російська влада повинна негайно звільнити та забезпечити безпечне повернення в межі юрисдикції української влади всіх українських політв'язнів, чиї права та свободи були обмежені в Криму, а також незаконно утримуваних українських військових, етнічних українців, кримських татар і журналістів.

Тим часом Росія повинна негайно припинити всі форми катувань і жорстокого поводження та забезпечити доступ цих ув'язнених до незалежної правової допомоги, лікування та спілкування з їхніми сім'ями та зовнішнім світом, заявив Комітет. Росія також має дозволити незалежним міжнародним органам контролювати їхній стан здоров'я та умови утримання, а також подавати список затриманих осіб, щоб Комітет міг контролювати їх звільнення. Крім того, всі переміщення ув'язнених з Криму на територію Російської Федерації повинні бути припинені, а ув'язнені, яких вивезли з Криму, повинні бути повернуті, наполягає Комітет міністрів.

Комітет міністрів також закликав Росію, серед іншого, негайно припинити будь-яку дискримінаційну практику чи етнічне переслідування кримських татар, забезпечити право на освіту кримськотатарською та українською мовами в Криму, припинити будь-які переслідування

україномовних дітей і вчителів, скасувати незаконне обмеження свободи пересування між Кримом і материковою Україною, припинити та скасувати будь-яку експропріацію власності та забезпечити юридичну можливість і належні умови для виходу з російського громадянства.

Крім того, Комітет закликав Росію бути повною мірою залученою та співпрацювати з будь-якими триваючими міжнародними розслідуваннями, включно з тими, які розпочали міжнародні юрисдикційні органи, національними розслідуваннями, розпочатими згідно з принципами універсальної юрисдикції або тими, що тривають в Україні, а також міжнародними розслідуваннями та слідчими місіями.

Комітет міністрів запропонував органам влади 46 держав-членів Ради Європи вивчити всі можливості забезпечення виконання цього рішення, з метою забезпечення відповідальності за серйозні порушення міжнародного права, встановлені в ньому разом та зважаючи на принципи універсальної юрисдикції.